

“Bomen over bomen’ in Tuinwijk Sterrebosch

Verlag informatieavond d.d. 8 oktober 2018, gebouwencomplex Salem

De opkomst is groot: ruim 35 leden, vooral bewoners van de Rosariumlaan. Ook aanwezig zijn Marco van Veen, dorpscoördinator, Lucas Servaes van de Vereniging Tussen Heuvelrug en Wetering, en de plaatselijke pers.

Aanleiding voor deze informatieavond is de voorgenomen kap van een aantal kastanjabomen in m.n. de Rosariumlaan, een Amberboom in de Weth. Tesellinglaan en een Esdoorn in de Sterrenboslaan. De avond is bedoeld om de bewoners te informeren, bij te praten en antwoord te krijgen op vragen over het bomenbestand in Tuinwijk Sterrebosch. Daartoe is Alex Bos, interim bomenbeheerder van de gemeente, uitgenodigd. Het is de bedoeling om op termijn samen te komen tot een lange termijnvisie voor de bomenstructuur in de wijk.

Voorafgaand aan deze avond heeft de bomenwerkgroep 3 gesprekken gevoerd met de bomenbeheerder van de gemeente, aanvankelijk Lex Lieftinck, opgevolgd door Alex Bos (interim).

Bram Brinkman, voorzitter van de wijkvereniging opent de avond en heet ieder welkom. Hierna neemt André ten Damme van de Bomenwerkgroep het over als gespreksleider. Aan de hand van vragen van André en de aanwezigen informeert Alex Bos ons over de huidige bomenziekten, het gemeentebestuur en de gedachte achter het nu kappen van een aantal bomen en wellicht meerdere bomen in de toekomst. Ook wordt er met de aanwezigen gesproken over de nog te ontwikkelen lange termijnvisie op het behoud van een lanenstructuur die past bij de wijk.

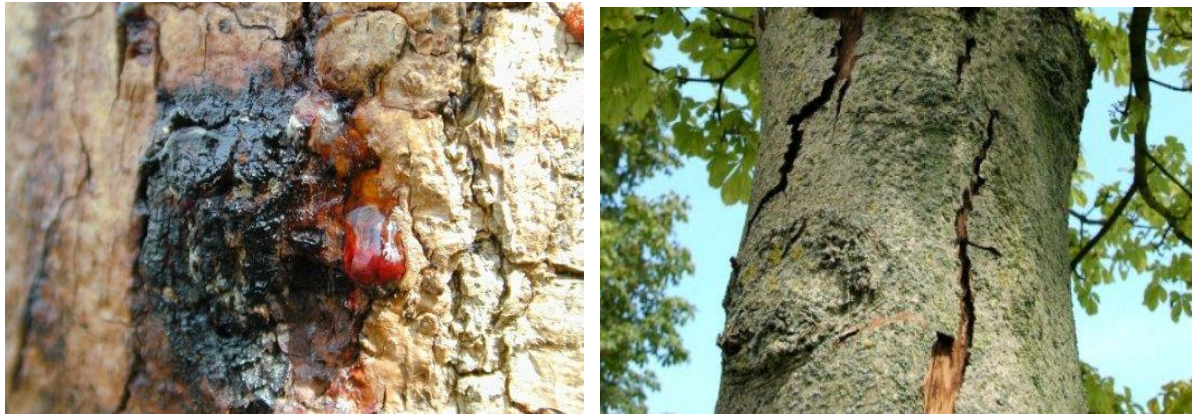
De stand van zaken

Kappen zieke bomen

Alex Bos geeft n.a.v. de vraag “hoe en waarom kappen” uitleg over de huidige aantasting van met name de kastanjabomen. De mineermot heeft weinig invloed op het welzijn van de bomen. De kastanjabloedingsziekte (veroorzaakt door een bacterie) daarentegen, tast de kastanjabomen dermate aan dat zij een gevaar gaan vormen in de lanen. Deze ziekte verzwakt de boom dusdanig dat er zwammen en schimmels gaan ontstaan. Uiteindelijk sterven er banen in de stam af. De bloederziekte komt massaal voor in Nederland sinds ca. 2005. Een afdoende behandeling van de ziekte bestaat nog steeds niet. De gemeente gaat voor veiligheid van lanen en bewoners, reden waarom binnenkort overgegaan wordt tot de kap van een aantal bomen (start 15 oktober). Bij de esdoorn op de Sterrenboslaan betreft het een afgescheurde plakoksel.

Onderwijl toont Alex beelden van de zieke bomen en vertelt hij dat de bomen jaarlijks uitgebreid gecontroleerd worden. Verwachting is dat er op termijn meer kastanjabomen zullen sneuvelen.

Symptomen van Kastanjabloedingsziekte

Wanneer een boom is aangetast kan het nog wel even duren voordat er tot kap wordt overgegaan. Dit is afhankelijk van de mate van aantasting en het gevaar wat dit oplevert.

De kap van de bomen is uitbesteed aan aannemer Vaarkamp uit Ede. Na het afzagen van de boom, zal de stobbe (stronk) worden uitgefreesd. Daarna wordt het ontstane gat gevuld met vruchtbare aarde zodat er uiteindelijk herplant kan plaatsvinden. Dit zullen geen kastanjes zijn. Er worden wel veelbelovende proeven gedaan met resistente kastanjes, maar die zijn nog niet beschikbaar. Mocht bij het kappen c.q. uitfrezen de bestrating ook kapot gaan, dan zal deze door de aannemer worden hersteld. Ook moet de aannemer controleren of er op het moment van kap geen vogels of vleermuizen nestelen in de bomen. Dan wordt de kap uitgesteld.

Ook heeft recent een inventarisatie plaatsgevonden van het aantal stobben in de gemeente (afgezaagde bomen met de stronk nog in de grond). Dit zijn er ruim 300. Deze zullen eveneens door de aannemer worden uitgefreesd.

Behoeftte aan heldere communicatie

N.a.v. deze toelichting worden er veel vragen gesteld door de aanwezigen. Diverse keren wordt opgemerkt dat men het betreurt dat er vanuit de gemeente niet tot nauwelijks gecommuniceerd wordt over hetgeen er nu aan de hand is, niet anders dan aanvragen voor kapvergunningen in de krant.

Er wordt dan ook met klem gevraagd om een informatiebrief in de bus bij de omwonenden. Alex zegt toe dit te regelen. Ook zal e.e.a. hierover op de website van de gemeente geplaatst worden, waar overigens ook informatie op staat over het groenvoorzieningenbeleid van de gemeente. (Is inmiddels gebeurd; [klik hier voor de informatie](#)).

Zelf doen

Wat kunnen de bewoners zelf doen aan het behoud van de bomen en eventueel ter voorkoming van de mineermot en andere ziekten? In feite weinig. Met feromoonvallen in de kastanjabomen kun je de mannetjes van de mineermot vangen en met plakstroken om de stam kun je voorkomen dat de vrouwtjes omhoogklimmen. Door tijdig blad te ruimen haal je de schuilplaatsen voor de winter weg. De bodem injecteren met knoflookextract is ook een mogelijkheid.

Het parkeren van auto's tussen de bomen leidt tot verdichting van de bodem en dat is ook niet echt goed voor de bomen. Een parkeerbeleid hiervoor kan niet worden afgegeven. Bewoners kunnen hier zelf alert op zijn.

Nazorg na herplant

Op de Hoogesteeg zijn na de kap van een aantal beuken destijds nieuwe bomen aangeplant. Deze dienen 3 jaar nazorg te krijgen. Dat is niet gebeurd, waardoor enkele bomen nu ter ziele zijn. Graag aandacht hiervoor vanuit de gemeente.

Overzicht van te kappen bomen in de wijk

Beleid - Hoe nu verder?

Nabije toekomst: keuring

Er staan 110 bomen in onze wijk onder toezicht en momenteel vindt weer een keuring plaats. De verwachting is dat er over 2-3 maanden meer duidelijkheid zal zijn over de toestand van deze bomen en wat dit voor de nabije toekomst betekent. De uitkomst van het onderzoek zal een indicatie richting toekomst geven op basis van een termijnclassificatie. (0 tot 2 jaar / 2-5 jaar of langer)

Herplant: oog voor de structuur, robuustheid, cultuurhistorische waarde en kosten

Het beleid van de gemeente is herplant, m.n. voor deze wijk, maar niet direct. Beter is om te gaan herplanten wanneer er een grotere rij bomen is gekapt. Als er nu hier en daar een boom wordt geplant, geeft dat later een grillig beeld in de lanen qua hoogte en omvang van de bomen. Het is nog niet echt duidelijk wanneer dit aan de orde zal zijn.

De bomenstructuur moet uiteindelijk wel in stand worden gehouden dan wel worden teruggebracht. Momenteel is er vooral monocultuur te zien in de lanen. Om in de verre toekomst massale gelijktijdige kap te voorkomen zal er meer gedacht moeten worden aan een gevarieerde herplant (mengcultuur: 3-5 verschillende soorten bomen). Vanuit de zaal wordt opgemerkt dat dit goed moet worden afgewogen tegen de cultuurhistorische waarde, die -in een aantal gevallen- juist wordt gekenmerkt door monocultuur. Over de wijze van herplant zal overleg plaatsvinden tussen gemeente en bewoners.

De nieuw te planten bomen op de Rosariumlaan zullen een doorsnede in stam hebben van 20-25 cm op 1 meter hoogte. Dit is iets groter dan de gangbare herplant van 18-20 cm. Aan de omvang van de te herplanten bomen zitten geen fysieke grenzen, wel financiële. Je hebt het al snel over 150 euro meerkosten per boom als je voor een grotere omvang van de te herplanten bomen kiest.

De afgezaagde prunus bij het Rosarium zal binnenkort in ieder geval herplant worden. Deze boom was dood.

Gevraagd wordt of er meer gemeenten zijn in Nederland waar sprake is van een massale kap door ziekte in de bomen. Hoe gaat men daar om met e.e.a.? We hoeven niet opnieuw het wiel uit te vinden met elkaar.

Geconcludeerd wordt dat besluitvormingstechnisch het van groot belang is dat er wederzijds draagvlak moet zijn voor een juiste herplant en de totstandkoming van een (middel) –lange termijnvisie voor de bomenstructuur in onze wijk

Aan Alex wordt gevraagd om aan zijn opvolger alle huidige zaken zoals inmiddels in de afgelopen tijd besproken goed over te dragen, want de werkgroep Bomen wil graag met de gemeente in gesprek blijven over "een alternatief". Een nieuwe wijkbijeenkomst zal er dan ook zeker komen zodra er meer duidelijk is richting toekomst.

Bram sluit de informatieavond en dankt Alex Bos voor zijn toelichting en alle aanwezigen voor hun komst en inbreng.

De Bomenwerkgroep

Hendrik Kroeze, Piet Heemskerk, André ten Damme, Cleem Menne, Sytske Postma, Marianne van der Heijden (verslag)